

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

СИЛАБУС

ОСНОВИ СЦЕНІЧНОЇ ІМПРОВІЗАЦІЇ

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійні програми	Сценічне мистецтво («Акторське мистецтво драматичного театру і кіно», «Акторське мистецтво театру ляльок»); Сценічне мистецтво («Режисура драматичного театру», «Режисура театру ляльок»)
Статус	Вибіркова

Курс	2
Семестр	3
ECTS	4
Аудиторних годин	32
Лекції	
Семінари	
Практичні	32
Самостійна робота	88
Семестровий контроль	залік

Інформація про викладача

ШБ, посада	Довлетова Світлана Анатоліївна, старший викладач
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Dovletova.pdf
e-mail	dovletovv4@gmail.com

Анотація навчальної дисципліни.

Силабус вибіркової дисципліни «Основи сценічної імпровізації» складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів. Силабус укладено відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчання. Силабус визначає обсяги знань, які повинні опанувати бакалаври відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення навчального матеріалу вибіркової дисципліни «Основи сценічної імпровізації», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень.

Метою вивчення дисципліни є опанування здобувачем навичок акторської майстерності; допомога у свідомому підході до розвитку власного акторського інструментарію, до оволодіння техніками сценічної гри і принципами їх застосування через тренінгові вправи; узагальнення умов досягнення стану імпровізаційного самопочуття у

сценічній практиці актора, та основних методів виховання імпровізаційних навичок при подальшій роботі над роллю.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні :

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері сценічного мистецтва із застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК):

СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.

СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.

СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.

СК06. Здатність до оперування специфічною системою виражальних засобів (акторсько-виконавськими, хореографічно-пластичними, музично-вокальними) при створенні сценічного твору.

СК08. Здатність оперувати новітніми інформаційними й цифровими технологіями в процесі реалізації художньої ідеї, осмислення та популяризації творчого продукту.

СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.

СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.

СК14. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.

ПРН04. Здійснювати пошук необхідної інформації у професійній літературі, в мережі Інтернет та інших джерелах.

ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).

ПРН09. Обирати оптимальні художньо-виражальні (акторсько-виконавські, хореографічно-пластичні, музично-вокальні) та технічні засоби відтворення креативного задуму при реалізації сценічного твору (проєкту).

ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.

ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.

ПРН15. Знати основні закони психології творчості.

ПРН16. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефаківцям.

ПРН17. Вміти обирати адекватні засоби презентації результатів власної професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.

ПРН 18. Проводити професійну діяльність у сфері сценічного мистецтва з урахуванням правових, економічних та етичних аспектів.

Перелік тем.

Тема 1. Імпровізація як основа сценічного мистецтва.

Тема 2. Імпровізація та імпровізаційне самопочуття.

Тема 3. Музично-пластичні вправи.

Тема 4. Етюд як важлива складова у вихованні миттєвої імпульсивної імпровізації.

- Тема 5. «Зачин» як спосіб налаштування на заняття.
 Тема 6. «Зачини», основані на спостереженнях та життєвому досвіді.
 Тема 7. «Зачини» на основі літературного матеріалу.
 Тема 8. Творча акція як різновид «зачину».
 Тема 9. Види та тематика творчих акцій.
 Тема 10. Особливості підготовки та проведення творчих акцій.
 Тема 11. Різноманітність систем та способів роботи актора над роллю.
 Тема 12. Пошуки характеру та характерності.

Форми та технології навчання.

Теоретичне навчання, тренінг, практичні заняття, самостійна робота, розробка творчих проєктів, презентація арт. продукту, вистави, перформансу.

Форми та технології навчання

У процесі вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти відвідують аудиторні практичні заняття, а також дисципліна передбачає самостійну роботу здобувачів. Форма та технологія навчання передбачає тренінгові вправи, лабораторні пошуки, перегляд відео-прикладів та презентаційних матеріалів, розробку творчих проєктів, презентацію арт.продукту.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу в Telegram.

Система оцінювання

Оцінювання здійснюється за 100-бальною рейтинговою шкалою ЄКТС та національною шкалою оцінювання.

Поточний контроль – (індивідуальне та фронтальне усне опитування, письмове опитування, есе, презентації, реферативні повідомлення, перегляди практичних аудиторних та творчих робіт, поточний тестовий контроль).

Підсумковий контроль – у формі показу та захисту творчого проєкту у форматі презентації.

Кількість балів	Національна шкала	ECTS шкала
90-100	Відмінно	A
82-89	Добре	B
75-81	Добре	C
64-74	Задовільно	D
60-63	Задовільно	E
35-59	Незадовільно	FX
1-34	Незадовільно	F

Критерії оцінювання знань

90–100–А–відмінно - здобувач створив переконливий та індивідуально неповторний образ у презентаційній роботі; на високому рівні оволодів акторською майстерністю; має високий рівень артистичної обдарованості; здатен працювати у колективі, демонструє розуміння сценічної імпровізації; експериментує з формою; розуміє контекст сучасного мистецького процесу; володіє культурою сценічної мови; має морально-етичні якості майбутнього діяча сценічного мистецтва.

82–89–В–добре – успішне виконання здобувачем практичного завдання, творче використання набутих навичок сценічної імпровізації, здатність до самостійного опрацювання, однак присутні незначні неточності в техніці сценічної імпровізації.

74–81–С–добре - здобувач оволодів навичками сценічної імпровізації та продемонстрував достатній рівень підготовки при створенні презентаційної роботи.

64–73–D–задовільно - здобувачем продемонстровані уміння, достатні для засвоєння програмного матеріалу.

60–63–E–задовільно - здобувач виконав завдання обов'язкового рівня складності, однак виявлено недостатній рівень артистичної обдарованості та техніки сценічної імпровізації.

35–59–FX–незадовільно (з можливістю повторного складання) здобувачем не були продемонстровані набуті навички в умовах публічного виступу.

0–34–F–незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) здобувачем не було виконано практичне завдання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь студентів у міжнародних та вітчизняних фестивалях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика навчальної дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам Положення Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «Про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література:

1. Аркадін-Школьник О.А. (2018). Імпровізаційне самопочуття у вихованні акторської і режисерської майстерності. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти (50), 121-135.
2. Барнич М. М. Майстерність актора: техніка «обману»: навч. посіб. вид. 2-е випр. та доп. Київ : Ліра-К, 2016.
3. Барнич М. М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія. – К. : Вид-во «Пінзель», ФОП Рябчий І. С., 2018.
4. Глушко С. Система театральної імпровізації. Київ: Освіта України, 2010.
5. Касьяненко, А. (2021). Імпровізація як основа створення етюдів у сценічному мистецтві. Грааль науки, (7), 325-327.
6. Пацунов В., Гусакова Н., Губрій Т. Роль імпровізації в театральній творчості. Вісник Київського національного університету культури і мистецтв Серія Сценічне мистецтво 2(2):194-204.
7. Роменець В. А. Психологія творчості. вид. 3-є, доп. Київ : Либідь, 2004. 228 с.